

Кеда О.В.

*вчитель початкових класів,
Миколаївська загальноосвітня школа I-III ступенів
Борзнянської районної ради Чернігівської області*

ДИДАКТИЧНІ ІГРИ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

*Хто з дитячих років займається
математикою, той розвиває увагу,
тренує свій мозок, свою волю, виховує
наполегливість і завзятість у досяг-
ненні мети.*

О. Маркушевич

Гра – це заняття з метою розваги, розвитку кмітливості, пам'яті, розумового і фізичного загартування тощо, обумовлене певними правилами та прийомами. Дитячі ігри є засобами виховання. Часто гра організовується з навчальною метою [2].

Не є секретом те, що сучасні діти – особливі! Вони багато знають, уміють, усім цікавляться. Зацікавити учнів математикою, показати її могутність і красу, примусити полюбити її – завдання кожного вчителя початкових класів.

У дітей молодшого шкільного віку провідним видом діяльності є гра. Значення дидактичних ігор полягає в тому, що діти розв'язують навчальні завдання, подані їм у нестандартній формі, і, внаслідок цього, отримують досвід розумової діяльності, навчаються застосовувати здобуті знання в різних ситуаціях.

Уміння бачити цікаве й дивувати приносить дітям радість, породжує творчі поривання, розвиває творчу уяву, що особливо важливо на уроках математики. Таке вміння потрібно виховувати і розвивати в учнів систематично як на уроках, так і в позакласній роботі.

Прогресивна педагогіка у всі часи високо цінила ігрові форми цілеспрямованої організації життя дітей. Зокрема, високо цінили гру великі педагоги К.Д. Ушинський, С.Т. Шацький і В.О. Сухомлинський та багато про неї писали. Великий педагог А.С. Макаренко розглядав гру як могутній засіб навчання і виховання волі, колективізму і практичних навичок [4].

Використання ігрових форм на уроках підвищують ефективність взаємодії учнів з учителем, елементи змагання покращують продуктивність роботи. Цікаві задачі спонукають дітей до вивчення математики, до самостійності при виконанні завдань.

Керуючись твердження про те, що зацікавленість учнів навчальним предметом, який вивчається, підсилюється тоді, коли вони розуміють матеріал, який подається, я прийшла до висновку і взяла його за девіз: «Вміє вчити той, хто вчить цікаво!». Тому на уроках математики я викладаю програмовий матеріал не тільки зрозуміло, доступно й дохідливо, а ще й цікаво. Як саме я це роблю? Урізноманітнюю урок дидактичними іграми та ігровими ситуаціями з актуальними персонажами. Для активізації уваги учнів і підвищення бажання працювати дуже часто «запрошую» на уроки улюблених дитячих мультгероїв. Щоб досягти бажаного результату слід обирати відомих персонажів. Сучасні діти не знають Буратіно, Мальвіну, Незнайка. Тому слід йти в ногу з сучасністю, бути на «одній хвилі» з учнями, а вони люблять Фіксиків, Смішариків, Свинку Пеппу, Робокара Полі, Баранчика Шона і т.п.

Психологи відмічають, що школа відводить дуже мало місця грі, відразу нав'язуючи дитині підхід до будь-якої діяльності методами дорослої людини. Перехід від гри до серйозних занять занадто різкий, між вільною грою і регламентованими заняттями утворюється нічим не заповнений розрив. Перед тим, як посадити дітей за парти для «серйозного» вивчення математики необхідно з ними «пограти в математику» [5].

Дидактична гра повинна бути продумана і побудована так, щоб кожен учень зміг пережити відчуття успіху, незважаючи на рівень знань.

Система підведення підсумків гри передбачає: доброзичливе ставлення до учнів, позитивне оцінювання зусиль учня (команди учнів), спрямованих на розв'язування завдання в усіх випадках, навіть тоді, коли ці зусилля не приводять до позитивного результату, детальний аналіз утруднень учня (команди учнів) і помилок; конкретні вказівки, спрямовані на поліпшення досягнутого результату [1].

Інтелектуальні ігри є перехідною ланкою від інтересу до форми пізнавальної діяльності, способу оволодіння знаннями, закладає основу інтересу до частково-пошукового, евристичного способу засвоєння знань, сприяє закріпленню позитивних інтелектуальних емоцій (подиву, захоплення тощо) [6].

Вміє вчити той, хто вчить цікаво. Завдання вчителя – допомогти дитині, відкрити разом з нею дивовижний світ знань, виявити її інтереси, розкрити таланти, дати упевненість у власних силах й успішності. А зацікавити молодшого школяра математикою зовсім не складно. Необхідно лише запропонувати дійсно цікаві завдання.

Суть дидактичної гри в тому, що учні розв'язують пізнавальні завдання, сформульовані в цікавій і популярній формі. Це допомагає вчителю досягти розуміння математичних понять і, таким чином, посіяти бажання в учнів вивчати математику. Дидактичні ігри на уроках математики в початковій школі – це інструмент, який відточує розум дитини, розвиває його пізнавальні здібності, нахили і логіку.

Якщо правильно використовувати ігрові ситуації, то це дасть змогу вчителю подати будь-яку математичну тему зрозуміло, доступно і дохідливо, а, отже, нестандартно і цікаво. Ігри для дітей – це праця і це навчання одночасно. Гра дітям приносить справжнє задоволення і радість. Навчання також має бути цікавим і радісним. Над цим я і працюю!

Список використаних джерел:

1. Концепція національного виховання // Початкова школа. – 1995. – № 2. – С. 48-52.
2. Богданович М.В. Методика розв'язання задач в початковій школі. – 3-є вид., перероб. і доповн.. – К.: Вища школа, 1990. – 183 с.
3. Воробйова С. Дидактична гра в процесі навчання // Рідна школа. – 2002. – № 10. – С. 46-48.
4. Матюшко І.С., Федотова Н.М. Математичні ігри в початкових класах: М35 Навчально-методичний посібник. – Чернігів: Чернігівський ЦНТЕІ, 2004. – 184 с.
5. Посаченко І.М. Ігрові методи у навчальному процесі // Рідна школа. – 1992. – № 1. – С. 72-74.
6. Роменець В.А. Психологія творчості: навч. посібник. – 2-е вид., доп. – К.: Либідь, 2001. – 288 с.

М'ягкота І.В.

викладач,

*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського*

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)» СТУДЕНТАМ НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Високі вимоги до професійної підготовки фахівців сьогодні висувають перед вищою школою ряд завдань. Одне з них полягає у пошуку ефективних методик розвитку мовленнєвої компетенції студентів нефілологічних спеціальностей. Бо ж відомо, що знання основних норм усного професійного мовлення, вміле застосування їх у межах обраної спеціальності і не тільки, підвищує результативність праці, допомагає комфортно почуватися на виробництві, у колективі, у ділових контактах, Перелічені ознаки ще раз актуалізують питання про мовну підготовку майбутніх фахівців.